

інфраструктуру (транспортне сполучення, заклади громадського харчування і т. ін.). Інфраструктура транспортного сполучення між населеними пунктами таких громад також потребує додаткової уваги.

На нашу думку існує ще одна проблема щодо неефективності розподілу як видатків бюджету ОТГ окремим населеним пунктам, так і врахування зовнішньої міграції, перш за все – трудової міграції за межі країни. У регіонах, де зовнішня трудова міграція (еміграція) має суттєві масштаби, фактична чисельність населення не завжди співпадає із тією, яка враховувалась ЦВК при створенні ОТГ. Це також не можливо врахувати при чинній системі розподілу видатків та інших фінансових ресурсів (субвенцій).

З урахуванням міжнародного досвіду запропонована модель розподілу видатків між населеними пунктами в ОТГ на надання суспільних благ з використанням системи лінійних однорідних різницевих рівнянь, що враховує специфіку національної економіки. Запропоновано розраховувати чисельність населення на певних часових відрізках і з урахуванням очікуваних (запланованих) змін чисельності населення кожного населеного пункту на території ОТГ та здійснювати розподіл запланованих витрат на надання суспільних благ в межах потенціалу сталого розвитку територій.

Поняття та ознаки суб'єкту публічного адміністрування

*Коляда Т. А., к.ю.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
takolyada@ukr.net*

Аванесова А. А., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету

Під публічним адмініструванням розуміють врегульовану законами й іншими нормативно-правовими актами зовнішньо-орієнтовану діяльність суб'єктів публічного адміністрування, пов'язану із здійсненням політичних рішень та втіленням у життя положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів України шляхом прийняття адміністративних рішень, надання адміністративних послуг, що встановлені правовими положеннями чинного українського законодавства.

Суб'єкти публічного адміністрування (публічна адміністрація) мають певну організаційну структуру публічного адміністрування, під яким розуміється органічно єдина та чинна система органів державного управління, передусім органів виконавчої влади та владних структур місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, а також установ, організацій, окремих недержавних структур, які відповідно до законодавства здійснюють публічні управлінські функції з метою задоволення публічного інтересу.

До основних суб'єктів публічної адміністрації належать: органи виконавчої влади (Формально до органів виконавчої влади не належать СБУ, НАБУ, НАЗК, ЦВК, Державна судова адміністрація, Комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення тощо, проте вони виконують вагомі виконавчі функції у спеціальних сферах адміністративної діяльності тощо); суб'єкти місцевого самоврядування;

суб'єкти делегованих повноважень:

а) громадські об'єднання;

б) інші суб'єкти під час здійснення делегованих законодавством виконавчих функцій [1].

На думку окремих фахівців, ключовою ознакою суб'єкта публічного адміністрування є діяльнісний принцип – здійснення публічного адміністрування. Його основу становлять органи, для яких публічне адміністрування є основним видом діяльності, – органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Крім основних суб'єктів публічної адміністрації, для яких здійснення публічного адміністрування є основною функцією, існують й інші, для яких адміністративна діяльність не є додатковим видом діяльності.

Важливо зазначити, що у вітчизняній адміністративній доктрині категорії «суб'єкт публічного адміністрування» і «адміністративний орган» практично вважаються тотожними.

Незважаючи на широку розрізненість суб'єктів публічного адміністрування, усім їм притаманні спільні ознаки, які дозволяють їх диференціювати як такі. Ці ознаки зумовлені спільним функціональним видом діяльності - здійсненням публічного адміністрування.

Отже, суб'єкт публічної адміністрації – це суб'єкт владних повноважень, який здійснює публічне адміністрування: надає адміністративні послуги чи виконавчо-розпорядчу адміністративну діяльність.

Це насамперед орган чи посадова особа суб'єктів, для яких публічне адміністрування є основним видом діяльності, – органи виконавчої влади та суб'єкти місцевого самоврядування.

Суб'єкти публічної сфери є органічними складниками єдиної державної влади, поділені на відповідні гілки, що орієнтовані на цінності, цілі, потреби громади та її окремих членів як споживачів послуг адміністративних структур публічного адміністрування [2].

До загальних ознак суб'єктів публічної адміністрації належать такі: за своєю юридичною природою суб'єкт публічної адміністрації є зобов'язальним перед приватними особами і має якнайповніше задовольняти права, свободи та законні інтереси приватних осіб, публічний інтерес суспільства загалом; їх адміністративна діяльність є обмеженою принципом «зв'язаності правом» – вони можуть діяти виключно у спосіб і порядок, передбачений Конституцією та законами України (органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (ст. 19 Конституції України)) [1, с. 75], що відповідає другому принципу правового регулювання – суб'єкту публічної адміністрації заборонено все крім того, що прямо дозволено законом; первинною компетенцією є адміністративні обов'язки, а похідною – адміністративні права, що надаються суб'єкту в мінімальних межах для ефективного виконання обов'язків; суб'єктам притаманна адміністративна правоздатність – потенційна здатність мати адміністративні обов'язки і права у сфері публічного адміністрування та адміністративна дієздатність – здатність виконувати адміністративні обов'язки та реалізувати з їх виконання свої адміністративні права у сфері публічного адміністрування, що загалом формує основу адміністративно-правового статусу суб'єкта публічної адміністрації.

Адміністративна правоздатність суб'єкта публічної адміністрації – це його здатність мати суб'єктивні адміністративні обов'язки і права у сфері публічного адміністрування, які передбачені нормами адміністративного права. Правоздатність починає існувати з моменту створення (призначення на посаду) суб'єкта публічної адміністрації, а припиняється з моменту його ліквідації (звільнення з посади).

Адміністративна дієздатність суб'єкта публічної адміністрації це юридична здатність суб'єкта публічної адміністрації своїми адміністративними діями самостійно реалізовувати набуті адміністративні обов'язки і права та нести за них відповідальність.

Складовою дієздатності є адміністративна деліктоздатність суб'єкта публічної адміністрації, що виражається в його юридичній здатності самостійно усвідомлювати свої вчинки та їх суспільно небезпечні (шкідливі) результати, відповідати за свої протиправні дії й нести за них юридичну відповідальність.

Для юридичних осіб публічної адміністрації правосуб'єктність, як правило, єдина – вона виникає з моменту створення (державної реєстрації) юридичної особи, припиняється з моменту ліквідації (виключення з державного реєстру) та відзначається спеціальним публічним характером.

Адміністративна дієздатність посадових осіб суб'єктів публічної адміністрації виникає з моменту призначення на посаду, хоча часто після цього ще потребується прийняття відповідної присяги [3].

Таким чином, категорії «адміністративний орган» і «суб'єкт публічного адміністрування» практично вважаються тотожними. Незважаючи на широку розрізненість адміністративних органів, усім їм притаманні спільні ознаки, які дозволяють їх диференціювати як такі. Ці ознаки зумовлені спільним функціональним видом діяльності – здійсненням публічного адміністрування.

Використана література:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 356с.
2. Публічне адміністрування: навчальний посібник / Ястремська О. М., Мажник Л. О. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 132 с.
3. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника – Київ: Ваіте, 2014. – 376 с.

Адаптація європейських стандартів державної служби в Україні

Коляда Т. А., к.ю.н., доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
takolyada@ukr.net

Голубенко А. С., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету

Хоча питання державного управління перебувають у сфері компетенції національних урядів, законодавство Європейського Союзу впливає на національні системи держслужби і національне законодавство про державну службу. Імплементування практик європейської інтеграції може відбуватися із застосуванням